collected from 15 structures. Fragments of broken pots were found at five structures (objects 488, 490, 499, 501, 539). One whetstone was discovered (at object 494) and 14 handstones and handstone fragments at eight structures. A flat, openwork bronze brooch dating to the 8th–9th centuries was discovered in a hearth (object 531) (Fig. 12). Two small corroded iron hooks were found at object 510, a fragment of a small knife scale at object 531, and fragments of burnt clay at 13 objects. The finds were mainly collected at object 518A.

Metallurgy-related finds were discovered in the well's fill soil and nearby structures, especially in object 509 (roughly 3 kg). Pieces of charcoal and organic samples were retrieved from 30 objects and soil samples were taken from 15 objects. About 270 animal bone fragments were collected from 20 structures and studied, leading to the identification of 59 of them. All of the identified bone and tooth fragments belonged to domestic animals: 42 (71.2 %) to cattle, 7 (11.9 %) to pigs, and ten tooth fragments to horses.

Based on the initial data, the settlement dates to the 1st millennium BC–early 2nd millennium AD. The discovered and studied structures are definitely connected with Bandužiai, Žardė Ancient Settlement. The investigation data allows the statement to be made that only economic activities occurred at this settlement, the main residential territory having been near the River Smeltalė.

Vytautas Juškaitis

Gyvenvietė Lavariškių piliakalnio aplinkoje

2017 m. **Rangavos kaime** (Trakų r., Aukštadvario sen.), prieš klojant elektros kabelį, atlikti archeologiniai tyrimai. Tyrinėta vieta yra apie 0,7–1 km į P–PV nuo Lavariškių piliakalnio ir apie 80–200 m į V, PV ir P nuo Lavariškių pilkapyno.

Būsimos tranšėjos vietoje ištirta 16 šurfų (18 m^2 plotas). Šurfuose 1–11, 13–16 aptiktas perartas kultūrinis sluoksnis su XX a. datuojamais radiniais. ***Šurfe 12*** aptikus lipdytų puodų šukių, jis išplėstas iki 3x1 m dydžio. Po velėna buvo 50–55 cm storio šviesiai pilko smėlio sluoksnis (1 pav.) su XX a. radiniais. Po šiuo sluoksniu, 55–60 cm gylyje nuo dabartinio

1 pav. Šurfo 12 PR sienelė. V. Juškaičio nuotr.

Fig. 1. The SE wall of test pit 12.

2 pav. Šurfe 12 aptikta lipdyta šukė. V. Juškaičio nuotr.

Fig. 2. A sherd of hand built pottery discovered in test pit 12.

0 1 cm

žemės paviršiaus aptiktas 15–20 cm storio pilko smėlio sluoksnis. Jame rasta lipdytų puodų šukių grublėtu ir lygiu paviršiumi (2 pav.). Prieš kasant tranšėją elektros kabeliui jos vietoje atlikti detalieji tyrimai, ištirta 23,5x1 m dydžio perkasa (23,5 m^2 plotas). Perkasos centrinėje dalyje rastas pilko smėlio sluoksnis su lipdytomis puodų šukėmis grublėtu paviršiumi. Šurfo 12 ir perkasos 1 vietoje aptiktas kultūrinis sluoksnis, datuojamas I tūkst. Išlikęs vertingas kultūrinis sluoksnis yra tarp dviejų kalvelių. Gali būti, kad aplink kultūrinis sluoksnis suardytas ariant, o žemesnėje vietoje jis išliko, nes buvo užariama iš viršaus. Perkasos 1 tyrimai parodė, kad R–V kryptimi išlikusio kultūrinio sluoksnio plotis apie 10 m. Kiek tęsiasi kultūrinis sluoksnis į Š ir P nuo perkasos 1, nežinoma. Šie tyrimai praplečia archeologinį kompleksą. Naujai atrastas kultūrinis sluoksnis rodo, kad gyventa ne tik piliakalnio papėdėje, bet ir toliau nuo jo.

Ištyrus perkasą ir šurfus apie 760 m ilgio, apie 50 cm pločio ir iki 90 cm gylio likusioje tranšėjų dalyje (apie 380 m^2 dydžio plote) vykdyti žvalgymai, vertingo kultūrinio sluoksnio ar radinių nerasta.

The Settlement in the Vicinity of Lavariškiai Hillfort

In 2017, an excavation (16 test pits and one trench totalling 41.5 m^2) was conducted in Rangava village (Trakai District, South Lithuania) 40 m to the E of Lavariškiai Hillfort. A 10–20 cm thick cultural layer (Fig. 1) with sherds of 1st-millennium hand built pottery with rough surfaces (Fig. 2) was discovered at a depth of 55–60 cm below the current ground's surface in test pit 12 and the trench.

Vytautas Juškaitis

Gyvenvietė Taurapilio piliakalnio aplinkoje

2017 m. Taurapilio kaime (Utenos r., Tauragnų sen.), Tauro gatvėje esančiame sklype, kur planuojama statyti pirtį, atlikti žvalgomieji

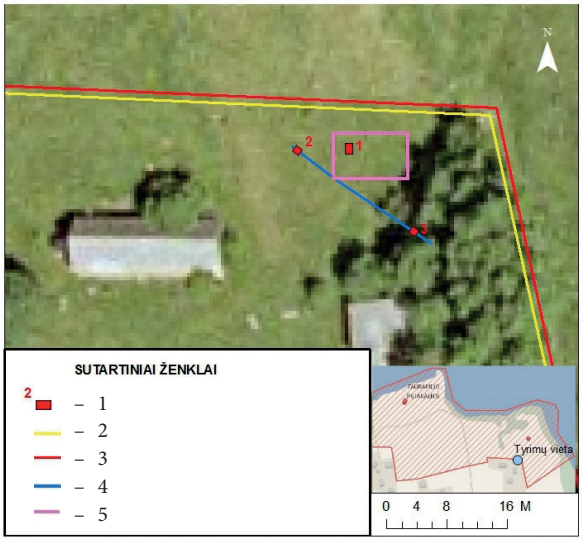

1 pav. Situacijos planas: 1 – šurfų vietos ir numeriai; 2 – sklypo Taurapilio kaime Tauro g. 18 ribos; 3 – Taurapilio piliakalnio su gyvenviete (UK 24073) ribos; 4 – būsimų tranšėjų vietos; 5 – būsimos pirties su terasa vieta. V. Juškaičio brėž.

Fig. 1. Situation plan: 1 – test pit location and number; 2 – the boundaries of the plot at Tauro St. 18, Taurapilis village; 3 – the boundaries of Taurapilis Hillfort and Settlement (UK 24073); 4 – future utility line locations; 5 – the location of a future sauna with a terrace.